

Kennemerduinen NS-wandeloct

Beschrijving van de wandeloct

Inleiding

Het Wandelplatform-LAW heeft in samenwerking met de Nederlandse Spoorwegen een serie wandelocten van station naar station samengesteld. Deze NS-wandelocten volgen over het algemeen een gedeelte van een Lange-Afstand-Wandelpad (LAW).

De route Kennemerduinen loopt samen met een stukje van het Hollands Kustpad (LAW 5-2/5-3, Hoek van Holland-Den Helder, 213 km).

Het Hollands Kustpad is opgenomen in het North Sea Trail-project (www.northseatrail.nl), een partnerschap van landen langs de Noordzee.

De wandeling begint op station Santpoort-Noord en slingert door de landgoederen Midden-Herenduin, Duin en Kruidberg en de Kennemerduinen, alle drie deel uitmakend van het Nationaal Park Zuid-Kennemerland (www.npzkn.nl). U kunt kiezen uit twee routes. Vanaf restaurant Parnassia kunt u het strand blijven volgen naar station Zandvoort (15 km) of via een zeer mooi en afwisselend stuk door de Kennemerduinen het Hollands Kustpad vervolgen naar station Overveen (16 km).

Het is absoluut verboden om een hond mee te nemen. Wordt u toch met een hond aangetroffen, dan krijgt u onherroepelijk een procesverbaal. Vanwege (rulle) zandpaden en enkele steile duinovergangen is de route niet geschikt voor kinderwagens.

Horeca onderweg

Net na station Santpoort-Noord komt u langs Manege Kennemergaarde (maandag t/m vrijdag vanaf 10 uur geopend, zaterdag en zondag vanaf 8.30 uur). Hier kunt u de routebeschrijving halen. Na zo'n 10 km ligt aan het strand café-restaurant Parnassia, dagelijks geopend vanaf 9 uur. Vlak voor Overveen bevindt zich het Duincafé 'De Zandwaaier' geopend op woensdag tot en met zondag van 10-17 uur, van 1 november t/m 31 maart open vanaf 12.00 uur. Net na de Zandwaaier komt u langs de horecagelegenheid van Tennispark W.O.C., geopend van 28 maart t/m 30 september van 9-23 uur. Op station Overveen bevindt zich eetcafé 'Klein Centraal', dagelijks geopend vanaf 9 uur. Net voorbij station Overveen liggen verschillende restaurants waaronder restaurant Tong Ah en hotel-restaurant Roozendaal, beide dagelijks geopend. In Zandvoort treft u ook diverse horecagelegenheden aan.

U verlaat het station aan de achterkant en gaat rechtsaf het fietspad op tussen de manege en de spoorbaan. U volgt dit fietspad 500 meter en gaat het eerste (klinker)weggetje linksaf. Steek de eerstvolgende weg over en ga rechtdoor naar de toegang tot het Nationaal Park Zuid-Kennemerland. Vanaf dit punt volgt u het Hollands Kustpad.

Hollands Kustpad

Het Hollands Kustpad is één van de vier Lange-Afstand-Wandelpaden, die samen de Nederlandse kustroute vormen. U kunt wandelen van Sluis in Zeeuws-Vlaanderen naar Nieuweschan in Oost-Groningen (725 km). De wandelroute voert door vele, schitterende natuur- en duingebieden, over prachtige groene dijken en ook door mooie dorpen en oude stadjes in het achterland. De Nederlandse kustroute maakt op zijn beurt weer deel uit van een

Europese wandelroute (E 9) van de Golf van Biskaje tot de Oostzee en het North Sea Trail-project (zie www.northseatrail.nl).

 U passeert een parkeerplaats en een infopaneel en gaat 200 meter verder voor een woonhuis met nummer 18 linksaf. Ga door een klaphekje en volg 1,5 km de rode wandeling, palen met een rood pijltje. U komt uit op een klinkerweg. Hier verlaat u de rode pijltjes-wandeling en gaat linksaf. Na 150 meter passeert u een oude tankgracht uit de Tweede Wereldoorlog (onderdeel van de Festung IJmuiden). Tankgrachten werden gegraven als verdedigingsmiddel tegen tanks. Direct na de tankgracht gaat de klinkerweg naar links, daar rechts aanhouden. Dit schelpenpad uitlopen tot u na ca. 600 meter voor een metalen hek linksaf gaat, een smal zandpad. Aan het eind van dit smalle pad (ca. 300 meter) bij een metalen hek weer linksaf.

② Nationaal Park Zuid-Kennemerland

Het natuurgebied tussen IJmuiden en Zandvoort heeft in 1995 de status Nationaal Park gekregen. Het park bestaat uit kalkrijk duinlandschap zoals de Kennemerduinen, landgoederen als Duin en Kruidberg en Midden-Herenduin en brede stranden. De Cruytbergh was ooit jachtverblijf van stadhouder Willem III. Het is een kleinere versie van 't Loo. Het kasteelachtige hoofdgebouw dateert uit 1906 en is nu in gebruik als hotel. De tuin is aangelegd in Engelse landschapstijl. Sinds 2005 wordt praktisch het hele Nationaal Park begraasd. Er lopen Schotse Hooglanders, Koniks (Poolse paardjes) en Shetlandpony's. Deze 'grote grazers' leven in kuddes en liggen vaak met een groep op een beschutte plek maar soms ook op het pad te rusten of te herkauwen. Houd afstand, aai of voer ze niet en loop er rustig met een grote boog omheen. De grazers houden de begroeiing kort en open waardoor vergrassing tegengegaan

wordt en planten en dieren van het open duin meer ruimte krijgen. Doordat de dieren de bodem lokaal kaal trappen ontstaan er stuifplekken en komt er meer variatie in de begroeiing.

 Op driesprong bij een bankje rechtsaf, daarna op splitsing links aanhouden. U komt uit op een schelpenpad, hier linksaf, Zeeweg. Bij een klinkerweg verlaat u de Zeeweg en gaat rechtsaf. U loopt nu de Kennemerduinen in. Even verder houdt de klinkerweg op en gaat over in een zandpad. Neem het eerste voetpad linksaf. Na 200 meter, aan het eind van het pad rechtsaf. Op een kruising met een asfaltweg gaat u rechtdoor, een voetpad. Dit brede schelpenpad 1,5 km volgen tot een kruising met verharde wegen bij een Duitse oefenbetonbom en een grondwatermeter. U gaat hier rechtsaf.

 U volgt 1,5 km dit betonplaten fietspad, dus ook als dat na 250 meter op een kruispunt naar rechts afbuigt. Op een splitsing met een stukje groen in het midden houdt u rechts aan, een schelpenpad. Op een kruising voor een groot hek houdt u links aan, gaat door een klaphekje en loopt over een aan weerszijden afgerasterd pad naar het strand. Hier gaat u linksaf en passeert paal 59/750. Even voorbij paal 60/500 verlaat u linksaf het strand.

③ Route naar Zandvoort

Als u voor de variant naar Zandvoort kiest, vervolgt u uw weg over het strand. In de verte ziet u het hoge Bouwes Hotel. Vlak achter dit hotel ligt het station.

 Route naar Overveen. Op het duin passeert u café-restaurant Parnassia (genoemd naar een duinplantje) aan uw linkerhand en loopt in de richting van een parkeerplaats. Bij een houten handwijzer linksaf, een trappetje af en een klinkerweg met de bocht

mee naar rechts volgen (fietspad naar links dus negeren). U volgt nu geruime tijd een blauwe route. Even verder loopt u aan uw rechterhand langs de parkeerplaats. Na een bocht naar links rechtdoor (pad naar rechts negeren). Na 500 meter neemt u bij een bordje 'Retour Koevlak' een schelpenvoetpad naar links. Na 300 meter komt u bij een trap en gaat hier rechtsaf omhoog (u verlaat hier kort de blauwe route). U volgt het pad tot boven op de Hazenberg.

4 Hazenberg

De Hazenberg (27 meter boven NAP) is een mooi uitzichtpunt. In het noorden vallen de schoorstenen van Hoogovens direct op. Oostwaarts ziet u de hoge beboste binnenduinen. Meer naar het zuiden ligt de watertoren van Overveen, waar u later op de route langs zult komen. Aan de kust ziet u de drukte van Zandvoort en Bloemendaal aan Zee. Als u kijkt van west naar oost is de overgang van de zeereep naar het binnenduin goed zichtbaar. Vlakbij zee kunnen alleen sterke zout- en windbestendige planten zoals helm, zandkool of zeeraket overleven. Iets meer naar het binnenland groeit volop duindoorn en kardinaalsmuts. Verder landinwaarts ziet u de dennenbossen, destijds geplant om het stuivende zand vast te leggen. De eerste loofbomen zoals berk en eik zijn pas ver landinwaarts te vinden.

 U verlaat de Hazenberg naar links via een andere trap. Bij de splitsing houdt u rechts aan (hier komt u weer op de blauwe route). U komt uit op een klinkerweg, hier rechtsaf. Na 150 meter gaat u op een kruising linksaf omhoog het voetpad op. Dit pad biedt een mooi uitzicht op het Vogelmeer.

5 Vogelmeer

Op de zandige oevers van het Vogelmeer broeden onder andere grauwe ganzen, kievieten, kleine plevieren en 3 soorten futen. Het ijsvogeltje en de roerdomp worden er regelmatig gesignaleerd in de oevervegetatie. 's Winters is het Vogelmeer geliefd bij doortrekkers als tafel- en kuifeenden. Iets buiten de route, aan de zuidkant van het Vogelmeer ligt vogelkijkhut 'Schoutens Vergezicht'. Hier kunt u de vogels van dichtbij bekijken.

 Dit kronkelige schelpen-/zandpad geruime tijd volgen, steeds rechts aanhouden. Op een driesprong met een driehoek groen in het midden rechts aanhouden. Na bijna 200 meter op een driesprong linksaf. Op splitsing links houden en omhoog. Na korte afstand passeert u een zijpad naar links met trap naar uitzichtpunt Lichtbakkeet. (*Van hieraf ziet u onder meer een groot kruis en de Nederlandse vlag bij een militaire erebegraafplaats.*). Het pad vervolgen. Bij een viersprong rechtdoor.

6 Gedenksteden

U passeert een bankje en ziet na ca. 400 meter eerst links en even verderop rechts (iets verder van de weg af) twee gedenksteden die de plaatsen aangeven, waar in mei 1945 de lichamen van vermoorde verzetsmensen gevonden werden. De Duitsers plachten bij wijze van represaille deels willekeurig van de straat geplukte mensen, deels gevangen gehouden verzetsmensen naar de duinen mee te nemen en daar te fusilleren. Over het algemeen werden de lijken ondiep begraven en na de oorlog vrij gemakkelijk ontdekt. In dit duingebied zijn 5 gedenksteden geplaatst.

 U volgt het brede schelpenpad tot u uitkomt op een asfaltweg. Hier gaat u rechtsaf (linksaf is verboden). Een zijpad naar links negeren en dan het eerste pad schuin naar rechts opgaan. Op de volgende kruising rechtdoor richting Koevlak. *(Als u wilt zwemmen, kunt u hier naar rechts, naar duinmeer 't Wed.)* Het fietspad volgen tot het eind. Hier linksaf. Na 40 meter is rechts een kiosk. Het eerste parkeerterrein oversteken. Voor een parkeerkassa gaat u linksaf en loopt langs een tweede parkeerplaats. Bij de verkeersweg linksaf, een voetpad. Na 100 meter bij een bordje 'De Zandwaaier' rechtsaf, bij een voetgangersoversteekplaats met verkeerslicht de weg (N200) oversteken.

De Zandwaaier

Voor een gratis bezoek aan bezoekerscentrum 'De Zandwaaier' gaat u rechtdoor, het terrein op van PWN, het vroegere Waterleidingbedrijf Noord-Holland, nu Puur Water en Natuur. De Zandwaaier is gevestigd in het ruim honderd jaar oude machinegebouw van de Haarlemse Waterleidingen en is van dinsdag tot en met zondag geopend van 10-17 uur (van 1 nov t/m 31 mrt vanaf 12 uur). Zie ook www.npz.nl. Na uw bezoek aan 'De Zandwaaier' loopt u terug naar de verkeersweg, waar u rechtsaf gaat, een asfaltvoetpad.

 Na het oversteken van de N200 linksaf, een asfaltvoetpad. Na een bankje buigt dit pad naar rechts en komt even verderop uit op een bredere weg. Deze oversteken en op het fietspad rechtsaf. Voor het spoorwegviaduct linksaf, Tetterodeweg, een voetpad aan de linkerkant. Nu steeds evenwijdig aan het spoor tot station Overveen.